

Ärade deltagare! Mina damer och herrar!

I Ungerska Riksförbundets namn hälsar jag er alla välkomna till denna galakväll för 50årsminne av den ungerska revolutionen 1956. Jag vill hälsa särskilt välkomna deltagare som flydde Ungern 1956, samt våra inhemska och utländska gäster och föreläsare.

Förberedelserna inför denna kväll påbörjades för över ett år sedan. Det viktigaste av allt, tyckte vi, var att formulera både för omvärlden och för oss själva målet med denna tillställning, vilka, när och var vi ska uppmärksamma, och om vi har något budskap att förmedla med denna högtid. Vi sökte med andra ord mottot för denna kväll, och kom fram till att detta motto inte kan vara annat än "Bugning inför och tack till revolutionen 1956 och dess deltagare".

Bugning inför revolutionen, för detta var det första seriösa försöket som skakade den hatade, förtryckande kommunistiska regimen och det sovjetiska oket i sina grundvalar.

Bugning inför revolutionärernas mod och beslutsamhet! Nästan obeväpnade, men med ärlighet och frihetslängtan som vapen angrep de det inhumana, grymma styret och en av dåtidens mest välbeväpnade makter. Revolutionärerna - eller killarna från Pest, som vi brukar kalla dem - stred med ofattbart mod mot den flerfaldiga övermakten, och de var beredda att till och med offra sina liv för landets och det ungerska folkets frihet.

Bugning, för att det är tack vare revolutionen som bilden av Ungern och av det ungerska folket radikalt förändrades i världen. Efter två förlorade världskrig och vinnarländernas framgångsrika internationella propaganda betraktades ungrarna som gemene drabanter, med tillägg som ofördragsamma, högmodiga, sådana som har herrskapsfasoner. Och sedan kom revolutionen 1956 som visade inför hela världen att utav allt det som man tidigare hade inbillat sig ingenting var sant! Ungrarna är ett frihetsälskande, demokratiskt, fredligt folk vars etiska normer stämmer överens med det kristna Europas värderingar.

Bugning och tack, eftersom 1956 återgav självaktningen åt vårt folk och vår nation. Det flerhundraåriga förtrycket, den myckna förnedring, förtryckarnas fysiska och psykiska terror ledde till att även vi själva hade börjat tro på att vi var ofördragsamma, oeniga och Gud vet vad annat. Revolutionen visade att allt detta inte stämde, och återgav vårt folk och vår nation dess självaktning och moraliska hållning.

Revolutionen slogs ned. Den slogs ned eftersom den blev förrådd, och för att Väst även den här gången lämnade oss i sticket. Vi betalade ett oerhört högt pris för vår strävan efter oberoende och frihet, för att vi ville leva i demokrati och inte under förtryck. Flera hundra personer avrättades, flera tusen kastades i fängelse; psykisk och fysisk terror, repressalier för hela landet blev konsekvenserna. Fler än tvåhundra tusen personer var tvungna att lämna sitt hemland. Det var ett fruktansvärt pris, vi blev bestraffade, men de kunde inte längre bryta ner oss.

Jag nämnde nyss att efter att revolutionen slogs ner var det fler än tvåhundra tusen personer som tvingades emigrera. Vad detta innebär för en människa vet endast den som har varit med om det. Att lämna det älskade hemmet, familjen, vännerna, landet - kort sagt allt som är viktigt i en människas liv kan inte göras utan några men. Så känns det även för dem som flyr från fängelse eller avrättning. Det är alltid svårt att börja ett nytt liv, och det är särskilt svårt om man ska göra det i en helt ny miljö och med ett tungt sinne. Men 1956 års revolutionärer föregick med gått exempel även i detta fall. Vart de än hamnade i världen, förblev de det de hade varit: hederliga, tillförlitliga, flitiga, ärliga ungrare som hade respekt även för andra. De vaktade och bevarade revolutionens låga. Det är tack vare dem, Er, som det som vi kallar för organiserad ungersk föreningsliv i Väst existerar. Det var ni som lade grunden för våra föreningar och samfund, det var ni som organiserade den ungerska scoutrörelsen som har förgreningar i hela världen, och det var ni som gjorde era röster hörda varje gång nationen ropade på hjälp. Det gjorde ni blygsamt och som den mest naturliga saken i världen, samtidigt som ni blev aktade och delaktiga medborgare i ert valda hemland.

Hittills har jag riktat min tacksamhet till '56 och dess revolutionärer. Tillåt mig nu att även uttrycka min tacksamhet mot det svenska folket och den svenska staten. Tack, för att ni tog emot flyktingarna som kom 1956, och även dem som anlände efteråt, tack för att ni gav de möjlighet och hjälpte till att bygga upp ett nytt liv. Vi hoppas blygsamt att även ni, som tog emot oss, håller med om att de ungerska flyktingarna inte var otacksamma, tog vara på de möjligheter som erbjöds, och blev nyttiga medborgare i Sverige.

Kära vänner! När stora händelser bedagats bör man se bakåt på gångna tiders händelser. Dels för att lära av misstagen, och dels för att hämta kraft och ork av glädjen i våra framgångar. Det har nog aldrig hittills varit så aktuellt som det är nu. Vi kunde inte ens i våra värsta mardrömmar föreställa oss att 16 år efter det eftertraktade systemskiftet kommer landet att hamna i en så pass allvarlig ekonomisk, politisk och moralisk kris. Vi bekymrar oss för den ekonomiska krisen, och vi oroar oss för att de som hade åstadkommit denna kris inte inser sina misstag, att de klamrar sig fast vid makten till varje pris, och försöker skönmåla synder till dygder.

Vi är oroad av att relationerna mellan ungrare i Ungern och ungrare utanför landets gränser befinner sig i ett bottenläge. Att vända ungrare mot varandra, att montera ned de myndigheter och forum som möjliggör denna kontakt leder till ytterligare splittring inom nationen. Och detta i en tid då landet och nationen skulle tvärtom behöva en sammanhållning utan motstycke.

Vi är bekymrade för den moraliska kris som följde på händelserna häromveckan. Det kan befaras att för många blir budskapet av det som hände att "det går bra att ljuga och fuska för att nå vad du vill, målet helgar medlen". Ingenting är heligt, varken människor, Gud eller ditt fosterland! Denna moraliska kris är mycket mera allvarlig än de tidigare nämnda faktorerna, ty utan moralisk hållning är det omöjligt för ett land att ta sig ur och bemästra ett politiskt och ekonomiskt krisläge.

Det är ledsamt att allt detta skuggar vårt firande. Det är beklagligt att landet och nationen firar i två olika läger. Men jag vill tro att detta är en övergångsperiod. Jag är övertygad om att nationen har tillräckligt med styrka och moralisk hållning för att bemästra även denna prövning. Anden och budskapet av revolutionen blir även denna gång vägledande. Med kraftsamling och hängivenhet går det att styra tillbaka landet till den väg som vi alla vill att det ska fortsätta på.

Kära "femtiosexarv"! Bugning och tacksamhet. Dessa två riktmärken styrde oss när vi sammanställde detta festprogram. Vi önskar att ni ska känna vår kärlek och högaktning. Jag ber till Gud att välsigna er för allt som ni har gjort för oss, för vårt land och för vårt folk, och önskar er ett långt och lyckligt liv.

Mina damer och herrar! I Ungerska Riksförbundets namn önskar jag er en angenäm kväll och hoppas att ni kommer att njuta av galaföreställningen.

Szabolcs Bihari, ordförande